

1. Cadrul general

1.1. Obiectivele cercetărilor statistice

Obiectivul principal al cercetărilor statistice referitoare la mijloacele și activităților de comunicații este constituit de colectarea datelor anuale privind activitățile și mijloacele de poștă, telefonie și radiocomunicații. Prezentele cercetări permit obținerea unor statistici pe baze comparabile și armonizate cu nivelul celor din Statele Membre ale Uniunii Europene, constituirea bazei de date referitoare la mijloacele și activitățile de comunicații, valorificarea rezultatelor prin studii și analize și participarea la stabilirea sistemului integrat European de date statistice.

1.2. Cadrul legal

Proiectarea metodologiei cercetărilor statistice ” Activitățile și mijloacele de poștă”, ”Activitățile și mijloacele de telefonie”, a fost realizată în conformitate cu proiectul de ordin al Președintelui INS prin care se va aproba cadrul metodologic și organizatoric al anchetelor.

1.3. Concepte și definiții

I. Cercetarea statistică ” **Activitățile și mijloacele de poștă**” operează cu următoarele concepte și definiții:

Serviciile poștale universale sunt acele servicii la care utilizatorii au dreptul de a beneficia de furnizarea lor permanentă, la anumite standarde de calitate, în orice punct de pe teritoriul României, la tarife accesibile tuturor utilizatorilor. Serviciile poștale incluse în sfera serviciului universal sunt:

- Colectarea, sortarea, transportul și livrarea trimitărilor de corespondență și a imprimatelor interne și internaționale, în greutate de până la 2 kg;
- Colectarea, sortarea, transportul și livrarea coletelor poștale interne și internaționale, în greutate de până la 10 kg;
- Distribuirea coletelor poștale în greutate de până la 20 kg, expediate din afara teritoriului României către o adresă aflată pe teritoriul acesteia;
- Serviciul de trimitere recomandată, indiferent dacă trimiterea este internă sau internațională;
- Serviciul de trimitere cu valoare declarată, indiferent dacă trimiterea este internă sau internațională.

Trimiterea poștală este un bun aflat în forma finală în care urmează să fie transportat și livrat, altfel decât prin mijloace electronice, la adresa indicată de expeditor. Din această categorie fac parte trimerile de **corespondență, imprimatele și coletele poștale.**

Trimiterea de corespondență este o comunicare scrisă, tipărită, imprimată sau înregistrată pe orice suport material care urmează să fie transportată și livrată, altfel decât electronic, la adresa indicată de expeditor pe acest suport sau pe ambalajul acestuia.

Imprimatele (cărți, cataloage, ziare și periodice) sunt trimiteri poștale care nu sunt incluse în categoria trimerilor de corespondență.

Trimerile poștale recomandate sunt acele trimiteri pentru care se oferă o garanție forfetară împotriva riscurilor de pierdere, furt, distrugere totală sau parțială, deteriorare și pentru care se eliberează la cerere o dovadă privind depunerea la punctul de acces sau la destinatar.

Trimerile poștale cu valoare declarată sunt acele trimiteri care sunt asigurate împotriva pierderii, furtului, distrugerii totale sau parțiale, deteriorării, pentru o sumă egală cu valoarea declarată de expeditor.

Coletul poștal este o trimitere poștală conținând bunuri cu sau fără valoare comercială; coletele poștale nu trebuie să conțină alte trimiteri poștale.

Subunități operative poștale - aplică și respectă procesele tehnologice stabilite, defășurându-și activitatea potrivit instrucțiunilor, a graficelor și a programelor de lucru fixate.

Oficii urbane - subunități operative de execuție de prelucrare a unui volum mare de trimiteri poștale și alte prestații care își desfășoară activitatea în mediul urban.

Ghișee urbane - care execută de regulă, operațiuni de prezentare a unui volum mai mic de trimiteri poștale, își desfășoară activitatea în mediul urban, în afara sediului oficiului de care aparțin.

Oficii rurale - subunități operative care execută operațiuni de prelucrare a unui volum mare de trimiteri poștale care își desfășoară activitatea în mediul rural.

Ghișee rurale - subunități operative de prelucrare a unui volum mediu de trimiteri poștale care își desfășoară activitatea în mediul rural.

Agenții - subunități operative care execută operațiuni de prelucrare a unui volum mic de trimiteri poștale, care își desfășoară activitatea în mediul rural.

Circumscripții - subunități operative mobile care execută operațiuni de prezentare, distribuire și transport a unui volum mic de trimiteri pentru mai multe localități rurale.

Oficii mobile – subunități operative mobile amplasate pe un mijloc de transport auto și care execută operațiuni poștale complexe (de prezentare și distribuire).

II. Conceptele și definițiile cu care operează cercetarea statistică ” **Activitățile și mijloacele de telefonie**” sunt următoarele:

Traficul local în rețeaua proprie se referă la apelurile originate și terminate în România, în cadrul aceleiași arii de tarifare (înăuntrul căruia se aplică tariful local).

Trafic interurban în rețeaua proprie, se referă la apelurile originate și terminate în România, în arii de tarifare (înăuntrul căruia se aplică tariful local) diferite.

Total **trafic internațional** de origine din rețeaua proprie se referă la apelurile originate în România și terminate în afara României.

Serviciul de **linii închiriate** este un serviciu de comunicații electronice destinat publicului care oferă o capacitate de transmitere transparentă și permanentă de voce și date între două puncte ale rețelelor și care nu permite posibilitatea comutării la cererea utilizatorilor.

Capacitatea centralelor telefonice echipate reprezintă totalitatea liniilor telefonice instalate în centralele telefonice.

Capacitatea centralelor telefonice în funcțiune reprezintă totalitatea liniilor telefonice alocate utilizatorilor.

2. Descrierea cercetărilor statistice

2.1. Sfera de cuprindere

I. Cercetarea statistică privind **activitățile și mijloacele de poștă** este o cercetare statistică **exhaustivă**. Colectivitatea statistică studiată este constituită din întreprinderile județene care desfășoară activități de poștă (CAEN Rev.2: 5310; 5320). Sursele datelor privind mijloacele și activitățile de poștă sunt Compania Națională „Poșta Română” și Autoritatea Națională pentru Reglementare în Comunicații (ANCOM).

II. Cercetarea statistică privind **activitățile și mijloacele de telefonie** este o cercetare statistică **exhaustivă**. Colectivitatea studiată este alcătuită din societățile comerciale care prestează activitate de telefonie fixă sau mobilă, indiferent de forma de proprietate.

2.2. Principalele variabile studiate și chestionarul cercetării statistice

I. Cercetarea statistică referitoare la **activitățile și mijloacele de poștă** se desfășoară anual, pe baza chestionarului **”Activitățile și mijloacele de poștă”**. Chestionarul conține formatul de transmitere a datelor, precizări de completare a formularului și precizări metodologice privind conținutul variabilelor studiate.

Principalele variabile colectate prin această cercetare sunt prezentate pe capitole, astfel:

Capitolul 1: Activitățile de poștă

- Corespondență și imprimare;
- Trimiteri recomandate (inclusiv mandate de pensii);
- Trimiteri cu valoare declarată;
- Colete poștale;

Capitolul 2: Mijloacele de poștă

- Unități de poștă existente la sfârșitul anului, pe tipuri de unități.

II. Cercetarea statistică referitoare la **activitățile și mijloacele de telefonie** se desfășoară anual, pe baza chestionarului "**Activitățile și mijloacele de telefonie**". Chestionarul conține formatul de transmitere a datelor, precizări de completare a formularului și precizări metodologice privind conținutul variabilelor studiate.

Principalele variabile colectate în cadrul acestei cercetări sunt următoarele, pe capitole:

Capitolul 1: Activitățile de telefonie

- Abonamente telefonice în rețeaua fixă, mobilă și abonamente Internet;
- Convorbiri telefonice realizate în rețeaua fixă și mobilă;

Capitolul 2: Mijloacele de telefonie;

- Capacitatea centralelor telefonice echipate și în funcțiune;
- Posturi publice cu cartelă;
- Linii închiriate.

2.3. Clasificări și nomenclatoare utilizate

Pentru identificarea agentului economic care participă la cercetare sunt necesare următoarele clasificări:

1) Forma juridică de organizare a unității	COD
* regie autonomă (RA)	01
* societate în nume colectiv (SNC)	02
* societate în comandită simplă (SCS)	03
* societate în comandită pe acțiuni (SCA)	04
* societate pe acțiuni (SA)	05
* societate cu răspundere limitată (SRL)	06
2) Forma de proprietate	
* proprietate integrală de stat (capital social integral de stat)	10
* proprietate majoritară de stat (capital social de stat peste 50%)	
- societăți comerciale cu capital de stat și capital privat românesc	21
- societăți comerciale cu capital de stat românesc și capital străin	22
- societăți comerciale cu capital de stat și capital privat românesc și capital străin	23
	COD
* proprietate majoritară privată (capital social privat peste 50%)	
- societăți comerciale cu capital de stat și capital privat românesc	26
- societăți comerciale cu capital de stat și capital străin	27
- societăți comerciale cu capital de stat și capital privat românesc și capital străin	28
* proprietate integral privată (capital social integral privat românesc sau românesc și străin)	
- societăți comerciale cu capital integral privat românesc	31
- societăți comerciale cu capital privat românesc și capital străin	32
* proprietate cooperatistă	40
* proprietate obștească	50
* proprietate integral străină	60
* proprietate publică de interes național și local	70

2.4. Metode și algoritm de calcul al principalilor indicatori

În chestionare se înscriu datele pentru fiecare variabilă, cu respectarea conceptelor de la pct. 1.3, a definiției fiecărei variabile studiate (pct. 2.2), a nomenclatoarelor de la pct. 2.3. și a unităților de măsură specificate în formularul cercetării statistice.

Indicatorul “**Convorbiri telefonice realizate în rețeaua mobilă**” exprimat în mii minute se obține prin însumarea următoarelor categorii aferente fiecărui furnizor de telefonie mobilă în parte :

- Total trafic național, în rețeaua proprie;
- Trafic internațional de origine din rețeaua proprie;
- Total trafic mobil (rețea proprie) – Fix;
- Total trafic mobil (rețea proprie) – Mobil (alți operatori de telefonie mobilă).

Indicatorul “**Convorbiri telefonice realizate în rețeaua fixă**” exprimat în mii minute este obținut prin însumarea componentelor aferente furnizorilor de telefonie fixă:

- Total trafic național, în rețeaua proprie (local și interurban);
- Trafic internațional de origine din rețeaua proprie;
- Total trafic fix (rețea proprie) – mobil;
- Total trafic fix (rețea proprie) – fix (alți operatori de telefonie fixă).

3. Organizarea culegerii și prelucrarea datelor

3.1. Metoda de înregistrare

Colectarea și transmiterea la INS a datelor din chestionarul cercetării este efectuată de către persoanele desemnate de către unitățile statistice cercetate, prin metoda auto-înregistrării.

Datele sunt recepționate la INS fie prin poșta/e-mail, fie prin portalul web eSOP.

3.2. Perioada de referință și de înregistrare

Perioada de referință a cercetărilor statistice privind mijloacele și activitățile de comunicații este anul.

Perioada de înregistrare are ca termen luna mai a anului următor.

3.3. Prelucrarea datelor

Prelucrarea datelor transmise de către unitățile statistice incluse în cercetare este efectuată în cadrul compartimentului de specialitate din cadrul INS, în următoarea succesiune:

- Recepția fișierelor cu date primite prin poștă/e-mail, portal web eSOP;
- Efectuarea controlului logic;
- Analizarea erorilor;
- Realizarea corecțiilor și validarea datelor;
- Generarea și realizarea tabelelor finale ale lucrării;

3.4. Sistemul IT

Sistemul informatic de prelucrare a datelor primite de la unitățile statistice cercetate este o aplicație originală realizată în cadrul Direcției de Proiectare și Întreținere a aplicațiilor IT din cadrul INS și utilizează sistemul de gestiune a bazelor de date relaționale Microsoft Visual FoxPro 6.0.

4. **Prezentarea și utilizarea rezultatelor cercetării statistice**

4.1. Principalii indicatori rezultați

I. Cercetarea statistică referitoare la **activitățile și mijloacele de poștă** are în vedere obținerea următorilor indicatori:

- număr de scrisori de corespondență și imprimate (mii bucăți);
- număr de trimiteri recomandate (inclusiv mandate de pensii) (mii bucăți);
- număr de trimiteri cu valoare declarată (mii bucăți);
- număr de colete poștale (mii bucăți);
- număr de unități operative de poștă existente la sfârșitul anului, pe tipuri de subunități (număr), din care în mediul rural):
 - oficii urbane
 - ghișee urbane
 - oficii rurale
 - ghișee rural

- agenții
- circumscripții poștale
- oficii mobile
- alte unități

II. Cercetarea statistică privind **activitățile și mijloacele de telefonie** are în vedere obținerea următorilor indicatori:

- număr de abonamente telefonice în rețeaua fixă, din care persoane fizice;
- număr de abonamente telefonice în rețeaua mobilă;
- număr de abonamente Internet;
- convorbiri telefonice realizate în rețeaua fixă (mii minute);
- total trafic acces special Internet (dial up) prin intermediul unor rețele publice fixe (mii minute);
- convorbiri telefonice realizate în rețeaua mobilă (mii minute);
- total trafic mesaje text în rețeaua proprie (SMS) (mii minute);
- capacitatea centralelor telefonice, număr de linii echivalente echipate;
- capacitatea centralelor telefonice, număr de linii echivalente în funcțiune;
- număr de posturi publice cu cartelă;
- număr de linii închiriate.

4.2. Forme de prezentare a rezultatelor

Datele privind mijloacele și activitățile de comunicații sunt utilizate pentru diverse analize și studii, fiind cuprinse în publicațiile INS, completate în chestionarele internaționale sau transmise conform cerințelor utilizatorilor interni sau externi.

La nivel național, diseminarea datelor se face anual în "Mijloacele și activitățile de comunicații" și de asemenea, în **Anuarul Statistic al României**, publicații ale Institutului Național de Statistică.